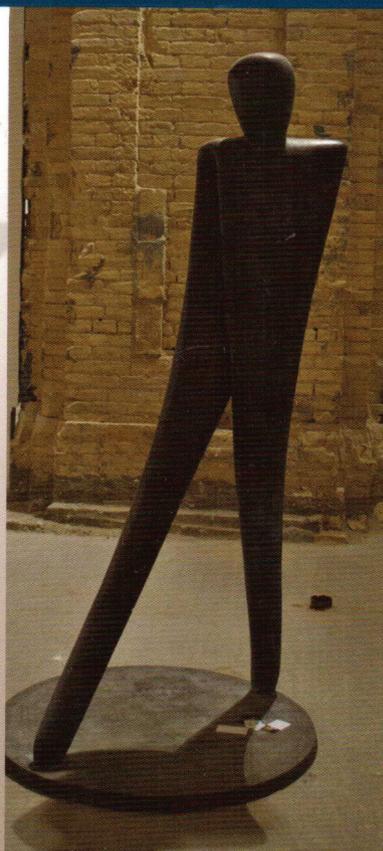
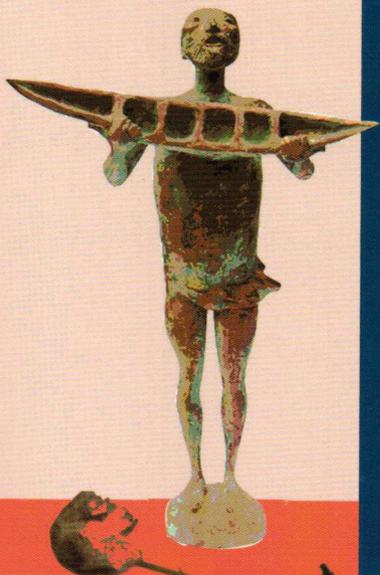

ОБРАТ.М

ОБРАЗОТВОРЧЕ
МИСТЕЦТВО

#3-4 / 2012

Подолання крику:
скульптура у свідаді
красного письменства
та суспільної думки **38**

Всеукраїнська
трієнале скульптури
2011 – у пошуках нової
образності **40**

«Арсенале-2012»
Інтерв'ю з Девідом
Еліотом **116**

Лауреати ARSENALE
AWARDS 2012 **122**

Скульптор Олександр Кузьмін

ОЛЕКСАНДР КУЗЬМІН
Фото

ОЛЕКСАНДР КУЗЬМІН
Закохані, 2011
Бронза, камінь

Як часто ми замислюємося над тим, наскільки дитячі мрії, сподівання, захоплення, книжки, ідеї, які у нас народжувалися, впливають на наш вибір у теперішньому? Можливо, доля подає нам знаки і вказує напрямки, слідуючи яким, ми якнайповніше та найяскравіше можемо реалізувати наш потенціал?

Цікавість до значних постатей минулого, історичних подій, глибоке занурення у світ королів, лицарів, вивчення до найменших деталей озброєння та екіпірування воїнів різних століть та країн були одними з таких чинників, що вплинули на коло творчих уподобань українського скульптора Олександра Кузьміна. Прискіпливе дослідження технологічних тонкощів, нестандартний погляд на скульптурне трактування відомих образів привернули увагу професіоналів та поціновувачів мистецтва до творів мистця вже в його ранньому віці.

Розпочавши навчання у Харківському художньо-промисловому інституті, він продовжив свою мистецьку освіту в Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури в Києві. Роки спілкування зі знайомими викладачами (І. В. Макогоном, В. А. Чепеликом), постійна робота та самовдосконалення приносили досвід та вміння, сприяли розширенню та зміцненню професійних знань і навичок.

Хоча О. Кузьмін закінчив монументальну майстерню, він надає перевагу малій формі; певний період творчості скульптор займався й мініатюрою. Станкові твори художника різноманітні, часто неоднозначні за змістом, спонукають до дослідження семантичних сполучень та занурюють у таємничий світ, який створює мистець.

Особливу роль у його мистецтві відіграє багатірічне захоплення історією – як в окремих творах, так і у серіях.

Не вдаючись до зайвої деталізації та цитування, йому вдається зосередитися на найсуттєвішому та пластично матеріалізувати самобутні образи. Це й виконані у бронзі поважні благородні «Угорські королі», зображені у величних позах з властивими епосу ознаками сили та влади, й зовсім інші за пластичним рішенням персонажі, присвячені італійській комедії та венеціанському карнавалу. Останнім притаманні ажурні елементи, позолота («Італійська комедія»), грайливі та дещо вишукані пози («Венеціанський карнавал»). Ці карнавальні образи втілені з іронічними інтонаціями. У роботах яскраво проглядається одна з основних рис, що характеризують творчість мистця – поєднання внутрішнього і зовнішнього руху.

Досягнути виразності у багатьох роботах скульптору допомагає саме відтворення складного руху,

наче у момент вивільнення енергії, та професійні знання природних властивостей матеріалів. Його скульптура завжди активно взаємодіє з простором навколо, рідко буває статичною. Художник ставить перед собою складні композиційні завдання і знаходить складні динамічні вирішення, створюючи постаті, що перебувають майже «на межі падіння», зображає їх в момент коливання, нестійкості. Проте ніколи автор не переступає цю межу, чим генерує особливе напруження та емоційний імпульс при сприйнятті його творів. Такі роботи та серії, як «Фламенко», «Срібний вітер», «Джаз», якраз свідчать про момент особливої загостреності почуттів, «енергетичності» форми. Герої серій зображені у напружену мить творчого прояву – чи то акробатичний трюк, пристрасне «па», чи експресивна гра на музичних інструментах. У цих роботах скульптор проявляє себе і як майстер комбінування різних матеріалів: бронза і мармур, срібло і лазурит тощо. Проте головним і улюбленим для Олександра матеріалом усе ж залишається бронза. Саме в ній він відчуває себе винятково розкуто, вільно використовуючи її особливості, вкриваючи бронзу різнокольоровою патиною, вдало оздоблюючи її деталями з малахіту, дерева, граніту та ін.

У своїх останніх станкових творах скульптор дедалі частіше звертається до більшої узагальненості форм, їх певної гіперболізації та свідомої деформації («Ефенді», «Берберська жінка»). Проте незмінною рисою залишається увага до складної лінії, внутрішньої та зовнішньої експресивності, динаміки («Закохані», «Янгол-охоронець» та ін.).

Окремий напрямок творчості Олександра Кузьміна становить паркова скульптура, що закликає до спілкування, органічно входячи у навколишнє середовище. В ній подекуди проявляється іронія, грайливість («Жаба», «Черепашка»), часом вона тяжіє до сакральності («Янгол»). Остання, встановлена у парку в с. Буки, вже набула широкої популярності й навіть стала місцем паломництва.

Коло творчих зацікавлень О. Кузьміна досить широке. Скульптор виставляється в галереях, бере участь у трієнале, скульптурних салонах, пленерах в Україні та за кордоном. Роботи художника характеризують його як зрілого сформованого скульптора. Знаючи характер Олександра, спраглий до пізнання, здобуття нового досвіду, можна стверджувати – він ніколи не зупиниться на досягнутому. ●

ОЛЕКСАНДР КУЗЬМІН
Берберська жінка, 2011
Бронза